

کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام
ایران - تبریز (پایتخت گردشگری کشورهای اسلامی ۲۰۱۸)

نقش و اهمیت اسلام در شهرسازی

پژمان غلامی^{۱*}، جواد شریف نژاد^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه ،

۲- استاد یارگروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارومیه ، (Jshn-1@hotmail.com)

چکیده

شهر از جمله موضوعات مورد توجه اندیشمندان بوده است. از آنجایی که اسلام، دین اجتماعی است و برای سعادت بشر، راهبرد و برنامه دارد، در پژوهش حاضر برای تحلیل شهر از دیدگاه اسلام و احصای ویژگی ها و مؤلفه های شهر اسلامی، نظریه های سه تن از متفکران مسلمان شامل ابن خلدون و فارابی از متقدمین و خانم ابراهیم از متفکران مسلمان معاصر بررسی شده است. در چارچوب نظری مورد توجه در اسلام، بر سه مؤلفه انسان (مسلمان)، فضای اجتماعی (فضای مسلمانی) و فضای کالبدی (سیمای اسلامی) شهر تأکید شده است. مؤلفه های شهر اسلامی، شامل مسجد، خانه، بازار، محله و میدان می شود که این عناصر در ساختاری ترکیبی، فضای شهر اسلامی را ترسیم می کنند. از این رو، ظاهراً در شرایط حاضر که نظریه های موجود شهری با تأکید افراطی بر تمایز کاربری، آن گونه که برای مثال در مکتب شیکاگو وجود دارد، با انتقاد جدی مواجه شده است، نظریه اسلامی شهر می تواند در حوزه نظری داعیه دار باشد.

واژه های کلیدی: رویکرد اسلامی، شهر، شهر اسلامی، نظریه شهری، متفکران مسلمان.